

Kursbeskrivning för Rättspsykologi (15 hp)

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Den övergripande målsättningen med kursen är

- Kursen syfte är att ge grundläggande kunskaper i psykologi och en förståelse för psykologins betydelse i rättsliga sammanhang, särskilt vid bevisprövning i brottmål.

Kursen innehåller följande kursmoment:

- Kursen består av tre moment. En allmänpsykologisk del där grundläggande kunskaper i rättspsykologi genom studier i perceptions-, minnes-, personlighets- och socialpsykologi ges. En tillämpade del där rättspsykologiska frågeställningar; psykologins betydelse exempelvis i förhörssituationer, vid identifikation och utförande av farlighetsbedömningar samt vid värdering av muntliga utsagor. Och en fördjupande del med tillämpade studier inom ett individuellt valt rättspsykologiskt område.

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- Efter att ha genomgått kursen förväntas studenterna kunna visa kunskap om allmänpsykologisk forskning och förståelse för rättspsykologins betydelse i rättsliga sammanhang. Studenten förväntas också kunna visa förmåga att självständigt identifiera och förstå i vilka sammanhang och på vilket sätt psykologisk forskning är av betydelse för brottmålsprocessen och bevisprövningen samt kritiskt värdera juridiska frågeställningar i ett rättspsykologiskt perspektiv och i analysen av rättsvetenskapliga problem tillämpa psykologiska kunskaper. Dessa förmågor förväntas studenten kunna redovisa muntligen såväl som, inom givna tidsramar, skriftligen.

Pedagogiken

Undervisningen på kursen ges i form av föreläsningar, gruppövningar och seminarier samt genom ett avslutande PM-seminarium. Flertalet föreläsare kommer från det beteendevetenskapliga fältet, både forskning och praktik. I syfte att ligga i framkant på det rättspsykologiska forskningsfältet kan föreläsare variera från år till år.

Juridiska institutionen

Studenterna förväntas komma förberedda till seminarieövningar och kunna delta aktivt i diskussionerna.

För den individuella PM-uppgiften väljer studenten själv ämne, vilket ska godkännas av en av de kursansvariga, se nedan under examination.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Kursen består av tre moment. En allmänpsykologisk del där grundläggande kunskaper i rättspsykologi genom studier i perceptions-, minnes-, personlighets- och socialpsykologi ges. En tillämpade del där rättspsykologiska frågeställningar; psykologins betydelse exempelvis i förhörssituationer, vid identifikation och utförande av farlighetsbedömningar samt vid värdering av muntliga utsagor. Och en fördjupande del med tillämpade studier inom ett individuellt valt rättspsykologiskt området.

Skriftliga och muntliga övningar

Studenten ska skriva en individuell PM samt försvara denna och opponera på en annan students PM vid ett opponeringsseminarium.

Obligatorier

På kursen är det obligatorisk närvaro vid kursens introduktion och samtliga seminarier. Frånvaro från ett seminarium utöver kursens introduktion är emellertid tillåten. Vid frånvaro från ytterligare ett seminarium får studenten lämna in en individuell skriftlig uppgift istället. Denna uppgift utformas av kursföreläsaren.

Som obligatoriska examinerande moment på kursen är författande och redovisning av promemoria, samt opposition på en annan students promemoria, och en skriftlig tentamen. Kursens introduktion, val av ämne för promemoria, kamratrespons på andra students val av ämne för promemoria är också obligatoriska moment.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Kurslitteraturen består av en internationell litteratur och en stor del av den litteratur som ingår i studiematerialet är internationellt publicerade studier.

Samverkan med det omgivande samhället

Många av kursens föreläsare är forskare som också är praktiskt verksamma och aktiva i samhällsdebatten.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen är en fördjupning av framförallt grundkurserna processrätt och straffrätt.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

Gruppindelning i basgrupper görs vid kursstart för att studenterna ska kunna arbeta i grupper vid obligatoriska seminarier. Inför de avslutande opponeringsseminarierna där studenterna försvarar sin egen PM och opponerar på en annan students PM delas studenterna in i grupper. Detta görs av kursadministratören efter att PM-uppgiften lämnas in och alltså inte förrän sent på kursen.

Studieanvisningar

Läroböcker

Kurslitteratur fastställs av prefekten. För information om kurslitteratur hänvisas till kursens hemsida och kursbeskrivning. Aktuell litteraturlista ska finnas tillgänglig senast två månader före kursstart.

Förberedelser inför undervisningen

Varje seminarium har olika höga krav på förberedelse och aktivitet från studenterna. Hur mycket som krävs för respektive undervisningstillfälle kommer att framgå av läsanvisningar och annat förberedelsematerial. Dessa instruktioner kommer att läggas ut löpande i Athena. Om något nytt läggs ut eller om något ändras meddelas detta via Athena.

Examination

Examinationsmoment

Examination sker genom obligatorisk närvaro vid seminarierna, en skriftlig tentamen samt författande och redovisning av en PM och opposition på en annan students promemoria. Vid samtliga seminarier råder ett krav på aktiv närvaro. Med aktiv närvaro avses att studenten ska ha förberett uppgifterna (förutom det socialpsykologiska seminariet där ingen förberedelse behövs) samt vara beredd att delta i diskussionerna av dessa.

När det gäller den obligatoriska delen att författa en PM ska studenterna själva välja ett ämne som de vill behandla. Ämnet måste godkännas av kursföreläsarna Jenny Yourstone eller Johanna Karlervik via Athena. Som student har man alltså ansvar för – inom den tid som framgår av informationen i Athena – dels att lämna kamratrespons på andra studenters val av ämne, syfte och frågeställning/ar, dels få sitt ämne godkänt av kursföreläsare i Athena.

PM kommer att väga tyngst vid betygssättningen. För den skriftliga tentamen krävs minst godkänt. Därtill beaktas inte enbart de två obligatorierna vid betygssättningen utan även närvaro och aktivitet under samtliga tillfällen.

Tillträde till examination

Som särskilt förkunskapskrav för att tentera kursen gäller att godkända tentamina skall ha avlagts i de obligatoriska kurserna i civilrätt, straffrätt och processrätt. För att få tillgodoräkna sig sitt betyg i processrätt krävs att studenten har fullgjort samtliga obligatoriska moment med godkänt resultat.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras senast 10 kalenderdagar innan tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till kursadministratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kurssekreteraren eller amanuensen (se nedan under Funktionsnedsättning).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 1. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på [Juridiska institutionens hemsida](#). Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Vid det fall papperstentamen används gäller följande:

- Endast svar Juridiska institutionens svarsark rättas om inte annat angivits i instruktionerna.
- Kontrollera att alla uppgifter på omslagsarket och svarsarken är korrekta och fullständiga.
- Omslagsarket ska alltid lämnas in. Detta gäller även om tentanden väljer att lämna in blankt. Om tentanden väljer att lämna in blankt får inga svarsark lämnas in.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m. Om tentanden behöver ytterligare tid för att fylla i uppgifter på omslagsark eller på svarsarken eller dylikt ska det övervakas av en tentamensvakt för att undanröja misstanke om fusk.

Betygskriterier

Betyg på kursen sätts efter en sammanvägning av prestationerna i de olika examinationsmomenten. Betygsgraderingen görs enligt bedömningskriterierna nedan och baserar sig på en sammanvägning av de resultat som uppnåtts på den individuella skriftliga promemorian respektive den skriftliga tentamen, PM kommer att väga tyngst vid betygssättningen. För den skriftliga tentamen krävs minst godkänt.

På kursen används följande bedömningskriterier:

Fakta:

1. Kunskap i och förståelse för rättspsykologin ur ett teoretiskt-, metodologiskt- och samhällsligt perspektiv.
2. Kunskap i och förståelse för aktuell forskning och utveckling inom det rättspsykologiska området och dess betydelse för juridiken.

Förmåga:

3. Förmåga att göra kvalificerade rättspsykologiska analyser och bedömningar av rättspsykologiska problem och frågeställningar.
4. Förmåga att självständigt och kritiskt identifiera, formulera, analysera och argumentera i rättspsykologiska frågeställningar.
5. Förmåga att inom givna tidsramar planera för och i skrift genomföra argumentation och självständiga och kritiska analyser av rättspsykologiska frågeställningar.

6. Förmåga till ett professionellt förhållningssätt, att självständigt och kritiskt bedöma rättspsykologiska frågeställningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhällsliga frågor och att reflektera över sina egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av rättspsykologiska frågeställningar.

Bedömningskriterier vid betygsättning av promemorian:

- problemformulering,
- faktakunskap och insikt i ämnet,
- framställning,
- material och metod,
- analys och argumentation inklusive självständighet,
- förmåga att dra välgrundade slutsatser, samt
- språkbehandling och övrig formalia.

Bedömningskriterier vid betygsättning av muntlig redovisning samt opposition:

- förmåga att formulera problemet,
- förmåga att på ett juridiskt korrekt sätt självständigt och systematiskt argumentera med utgångspunkt i problemställningen, samt
- förmåga att dra slutsatser samt kommunicera dessa med andra.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

Student som begär det har rätt att få betyg enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala. Begäran ska framställas av studenten före examinationstillfället på så sätt som fastställs av Juridiska institutionen. Betyget enligt den sjugradiga betygsskalan gäller i sådant fall istället för det ordinarie betyget. Som godkänt betyg enligt den sjugradiga betygsskalan används något av vitsorden A (Utmärkt), B (Mycket bra), C (Bra), D (Tillfredsställande) eller E (Tillräckligt). Underkända betyg är Fx (Otillräckligt) eller F (Helt otillräckligt).

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara nog motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar.

Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast 10 kalenderdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.